

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра іноземних мов

К В А Л І Ф І К А Ц І Й Н А Р О Б О Т А

**на тему: «Соціальні мережі як сучасний інструмент розвитку усного
мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів»**

Студентки 2 курсу групи 2 МАІЗ

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014 Середня освіта

Спеціалізації 014.021 Англійська мова і
література

Гузар Тамари Петрівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
Дмітренко Наталя Євгеніївна
доктор педагогічних наук, професор

(підпис) (ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ УСНОГО МОВЛЕННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ.....	6
1.1 Поняття про розвиток усного мовлення учнів старших класів.....	6
1.2 Характеристика розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів.....	13
1.3 Особливості роботи з соціальними мережами у процесі розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів.....	32
Висновки до розділу 1	41
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО МОВЛЕННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ З ВИКОРИСТАННЯМ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ.....	44
2.1 Комплекс вправ для розвитку усного мовлення із використанням соціальних мереж	44
2.2 Організація і проведення пробного навчання розвитку усного мовлення з використанням соціальних мереж на уроках англійської мови учнів старших класів.....	95
2.3 Аналіз результатів пробного навчання розвитку усного мовлення з використанням соціальних мереж на уроках англійської мови учнів старших класів.....	98
Висновки до розділу 2.....	104
ВИСНОВКИ.....	106
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	109
ДОДАТКИ.....	114

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сучасна освіта виявляє тенденцію до технологізації, яка є важливим чинником її ефективного функціонування. Актуальним та вагомим з точки зору педагогіки на сьогодні постає питання у виборі ефективних інноваційних методів, які б оптимізували освітній процес, створювали максимально сприятливі умови для засвоєння навчального матеріалу, контролювали активну діяльність учнів та право самостійно обирати умови та засоби для оволодіння необхідними компетентностями. Вчитель у цьому плані стає партнером із комунікації, фасилітатором й організатором навчання. Завдання, яке стоїть перед сучасним вчителем полягає у підготовці затребуваних фахівців, що вимагає від нього вміння працювати в оновлених педагогічних ситуаціях, володіння різноманітними видами діяльності: науково-дослідницької, інноваційної, проєктувальної, комунікаційної тощо.

Перспективний напрям та один з ключових конкурентних переваг сучасних закладів освіти є використання соціальних мереж. Інтеграція соціальних мереж у освітній процес може допомагати створювати більш динамічне навчальне середовище, що відповідає сучасним вимогам учнів та сприяє їхньому успіху.

Аналізуючи наукові дослідження та публікації варто зазначити, що вивчення та аналіз проблем, пов'язаних із використанням соціальних мереж як сучасного інструмент розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів досліджувався низкою вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема О. Бігич, Н. Бориско, Г. Борецькою, Н. Постманом, М. Маклюеном, С. Лангар та ін.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати і практично перевірити методику застосування соціальних мереж для розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів.

Об'єкт дослідження – розвиток усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів.

Предмет дослідження – методика використання соціальних мереж у процесі розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів.

Відповідно до поставленої мети визначено такі **завдання дослідження**:

1. Аналіз поняття про розвиток усного мовлення учнів старших класів.
2. Характеристика розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів.
3. Визначення особливостей роботи з соціальними мережами у процесі розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів.
4. Розробка комплексу вправ для розвитку усного мовлення із використанням соціальних мереж.
5. Організація і проведення пробного навчання розвитку усного мовлення з використанням соціальних мереж на уроках англійської мови учнів старших класів.
6. Аналіз результатів пробного навчання розвитку усного мовлення з використанням соціальних мереж на уроках англійської мови учнів старших класів.

Методи дослідження. У дослідницькій роботі використано комплекс методів, а саме: теоретичні, до яких відноситься синтез, аналіз, порівняння, класифікація, систематизація та узагальнення теоретичних даних, представлених у досліджуваній літературі. Також застосовувалися методи емпіричного дослідження такі як: спостереження, опитування, рейтинг, тестування, вивчення продуктів навчальної діяльності учнів (письмових і контрольних робіт), вивчення й узагальнення отриманих даних, аналіз пробного навчання.

Теоретичне значення роботи буде полягати в обґрунтуванні методологічних підходів до використання соціальних мереж для розвитку усного мовлення на уроках англійської мови у старших класах.

Практична цінність роботи полягає у розробці комплексу вправ та методичних рекомендацій для вчителів, які сприятимуть ефективному впровадженню соціальних мереж у освітній процес.

База проведення пробного навчання. Пробне навчання проходило в Комунальному закладі «Вінницький ліцей № 2» в 10-А (профільному) класі.

Апробація роботи. Апробація результатів дослідження відбувалася на базі: VII Всеукраїнської наукової інтернет-конференції 14 листопада 2023 року Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка з темою «Використання соціальних мереж для розвитку вмінь аудіювання англійською мовою учнів старших класів» (ст.28-30); Всеукраїнської науково-практичної конференції, 18 жовтня 2023 Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського з темою «Соціальні мережі як сучасний інструмент розвитку усного мовлення на уроках англійської мови учнів старших класів» (ст.159-161); XXII міжнародної студентської Інтернет-конференції «Інтеграційні тенденції в сучасному світі» 19 квітня 2024 р., Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського з темою: «Використання соціальних мереж для розвитку вмінь діалогічного мовлення англійською мовою» (ст.106-109); Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців та студентів 26 березня 2024 р., 26 березня 2024 р., м. Чернігів Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка з темою «Використання соціальних мереж для розвитку вмінь спілкування англійською мовою учнів старших класів» (ст.62-63); Щорічної звітної наукової конференції викладачів на студентів факультету іноземних мов ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського 30 травня 2024 р., з темою «Використання соціальних мереж для розвитку вмінь говоріння англійською мовою учнів старших класів» (ст.70-73).

Загальна кількість публікацій: п'ять.

Структура та обсяг роботи. Робота складається вступу, з 2 розділів, 6 підрозділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 130 сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 472 с.
2. Адаптивні вправи для індивідуалізованого навчання аудіювання учнів. Іноземні мови, 1995. № 1. С. 48-49.
3. Близнюк О.І. Гумористичні оповідання для навчання аудіювання. Іноземні мови, 1995. № 3-4. С. 42-49.
4. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов : навчальний посібник. К. : Знання, 2011. 206 с.
5. Вовк О. І. Формування англомовної граматичної компетенції у майбутніх учителів в умовах інтенсивного навчання. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. К.: 2008. С. 8.
6. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навчальний посібник. К. : ВЦ “Академія”, 2006. 256 с.
7. Близнюк О.І. Гумористичні оповідання для навчання аудіювання. Іноземні мови, 1995. № 3-4. С. 42-49.
8. Державна національна програма “Освіта”. Україна ХХІ століття. К. :Райдуга, 1994. 61 с.
9. Дмітренко Н., Волошина О., Бельдій А. (2023). Середовище закладу освіти як фактор розвитку соціальної компетентності учнів основної школи. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 62, том 1, 320-326. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-1-48>
10. Макарова М.М. Проблемна ситуація та гра як психологічні детермінанти розвитку пам'яті і мислення молодших школярів. К.: Ленвіт, 2001. 95 с.
11. Макрідіна Л.О. Використання сучасних технологій у педагогічній діяльності. Початкова школа, 1995. № 7. С. 26-30.
12. Малихіна О. В. Мотивація учіння молодших школярів. К. : Навч. книга, 2002. 304 с.

13. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / кол. авторів під керівн. Ніколаєвої С.Ю. К.: Ленвіт, 2002. 320 с.
14. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2002. 328 с.
15. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. ВЦ «Академія», 2010. 328 с.
16. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : курс лекцій. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2011. 344 с.
17. Метьюлкіна О. Б. Індивідуалізоване навчання аудіювання першокласників та шляхи його здійснення. Іноземні мови, 1997. № 1. С. 35-39.
18. Навчальні програми для 8–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням окремих предметів (www.mon.gov.ua)
19. Національна доктрина розвитку освіти. Освіта України, 2002. № 33.
20. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : [навч. посібник]. К. : Ленвіт, 2008. 235 с.
21. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови, 2010. № 2. С. 11–18.
22. Ніколаєва С. Ю. Зміст навчання іноземних мов і культур у середніх на'вчальних закладах. Іноземні мови, 2010. № 3. С. 3–11.
23. Організація навчально-виховного процесу у початкових школах. Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України, 2000. № 19/20. С. 23.
24. Основи формування іншомовної комунікативної компетенції у середній загальноосвітній школі : кол. авт. під керівн. проф. П. О. Бега. К. : ТОВ «Вольф», 2009. 292 с.

25. Петрашук О. П. Тестовий контроль у навчанні іноземної мови в середній загальноосвітній школі : Монографія. К. : Вид. центр КДЛУ, 1999. 261 с.
26. Плахотник В. М. Теоретичні основи навчання іноземних мов на початковому етапі в середній школі: Дидактико-методичний аспект : Дис...докт. пед. наук у формі наукової доповіді. К., 1992. 52 с.
27. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. К. : А.С.К., 2006. 192 с.
28. Про Основні орієнтири виховання учнів 1'11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, 2011р. (<http://osvita.ua/doc/files/news/245/24565/Orientir.rar>).
29. Психологічний словник. За редакції В. І. Войтка. Київ: головне видавництво видавничого об'єднання "Вища школа", 1982. 216 с.
30. Редько В. Залежність ефективності навчання іноземних мов учнів початкової школи від їхніх вікових особливостей. Іноземні мови, 2003. № 1. С. 22-27.
31. Роман С. В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі. Горлівка : ГДПШМ, 2003. с. 581
32. Роман С.В., Коломінова О.О. Психологічні основи навчання іноземної мови у початковій школі. Іноземні мови, 2002. № 1. С. 35-39.
33. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі : Навчальний посібник. К. : Ленвіт, 2005. 208 с.
34. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. К.: Генеза, 1999. 368 с.
35. Сисоєва С. О., Кристошук Т. Є. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : навч.метод. посіб. Луцьк, ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 460 с.
36. Склярєнко Н. К. Навчання граматичних структур англійської мови в школі. Посібник для вчителів. К. : Рад. школа, 1982. 103 с.

37. Складенко Н. К. Систематизація і повторення іншомовного граматичного матеріалу в основній і старшій школі. Іноземні мови. 2005, № 2. С. 3–7.

38. Соловей М. І., Спіцин Є. С., Кудіна В. В. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання. К. : Ленвіт, 2008. 377 с.

39. Сіренко І.І. Особливості запам'ятовування молодшими школярами мовної інформації. Педагогіка і психологія. 1996. № 1. С. 56-60.

40. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови / Укл. Г. І. Артемчук, С. Ю.Ніколаєва та ін. К. : Ленвіт, 2003. 168 с.

41. Ушинський К.Д. Посібник до викладання за рідним словом. Вибр. пед. твори. К.:, 1949. 250 с.

42. Філоненко М. М. Психологія спілкування. К. : Центр учбової літератури, 2008. 224 с.

43. Черниш В. В. Європейський досвід підготовки вчителя іноземної мови. Посібник. Бібліотечка журналу «Іноземні мови». К. : Ленвіт, 2008. 64 с.

44. Черниш В. В. Correct English usage for everyday and professional life. Іноземні мови. К. : Ленвіт, 2009. 64 с.

45. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу. Вінниця : Нова книга, 2013. 376 с.

46. Шерстюк О. М., Арванітопуло Е. Г. Картки для самостійної роботи учнів з французької та англійської мов. Бібліотечка журналу «Іноземні мови». Вип. 1/ 2007. К. : Ленвіт, 2007. 48 с.

47. Шкваріна Т.М. Заняття з англійської мови у дошкільному навчальному закладі. Умань: Веселка, 2003. 248 с.

48. Bruner J.S. Der Akt der Entdeckung : Neber. H. Weinheim, Basel, 1981. S. 15-29.

49. Comilleri A. Practice. What You Preach: Learner Autonomy in Preservice Education: Publications, 2001. P. 16-21.

50. Dmitrenko, N., Shkola, I., Saliuk, B., Panchenko, V., and Neshko, S. Canva Platform: Visual Content for Developing Writing Skills of Prospective Engineers in ESP Classes, *ETR*, vol. 2, pp. 358–363, Jun. 2024, <http://doi.org/10.17770/etr2024vol2.8075>.

51. Dmitrenko, N., Shkola, I., Saliuk, B., Shkola, O., Zakharova, N. (2024). Messengers in providing debates within a remote online learning of university students. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, 13(5), 3456-3565. <http://doi.org/10.11591/ijere.v13i5.28060>

52. Dmitrenko, N., Budas, I., Fedyk, T. (2024). Maximizing University Students' Spoken Interaction in English within the Distance Learning Framework in Wartime. *The Annals of Ovidius University Constanța. Philology Series (Analele Universității „Ovidius” Constanța. Seria Filologie)*, XXXV(1), 227-245. https://litere.univ-ovidius.ro/Anale/volume_2024_1.php

53. Dmitrenko, N., Voloshyna, O., Beldii, A., Hrebenova, V., Zelinskyi, V., & Pinaieva, O. (2023). Formation of adolescents' social competence in educational institution environment. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference*, 2, 158-167. doi:<https://doi.org/10.17770/sie2023vol2.7074>

54. Dunn O. Developing English with Young Learners. London: Modern English Publications, 1984. 91 p.

55. Fuhrig H.J. Deutsch lernen in Inland. Kūln, 1998. № 20. S. 49-50.

56. Halliwell S. Teaching English in the Primary Classroom. London and New York: Longman, 1993. 112 p.

57. Leopold W.F. Speech development of a bilingual child. Evanston: Northwestern University Press, 1989. Vol. 1. 198 p.

58. Schrand H. Projekt Lollipop. English fűr Taferlklassler. Grundschulunterricht. Beiheft: Fremdsprachenunterrichts. Tűbringen: Narr, 1998. S. 187.

59. Scott W.A., Ytreberg L.H. Teaching English to Children. New York: Longman Inc., 1991. 115 p.